Pohjois-Savon hyvinvointialue

IKO
KULTTUURIHYVINVOINTIA IKÄIHMISILLE

Etsivä kulttuurinen vanhustyö Pohjois-Savossa

Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille Pohjois-Savoon –hanke
Mari Väätäinen, Pohjois-Savon hyvinvointialue
Kirsi Rönkkö, Kuopion kaupunki

KUOPIO

MINIMI TANSSI TEATTERI

Lastu
Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu

Ikääntyneiden kulttuurihyvinvoinnin edistäminen Pohjois-Savossa

Etsivä kulttuurinen vanhustyö

Laadukkaat ja vaikuttavat kulttuurihyvinvointipalvelut

Kulttuuriset oikeudet

Ikääntyneiden kulttuurihyvinvoinnin työryhmä

maakunnallinen monialainen koordinointi ja kehittäminen

Etsivä vanhustyön verkostot
tavoittaminen ja ohjaaminen

Paikalliset ja alueelliset työrukkaset
paikallinen suunnittelu ja toteutus

Kulttuuriluotsi- ja Kaikukorttitoiminta
osallistumisen mahdollistaminen

Kulttuurihyvinvointipalvelut ja toiminnot ikääntyneille
palvelut, toiminta, osallistuminen ja jatko-ohjaus

Hyvinvointia lisääviä vaikutuksia

- Osallisuus lisääntyy
- Nähdyksi ja kuulluksi tuleminen
- Yksinäisyys vähenee
- Toimintakyky vahvistuu
- Yhteisöllisyys lisääntyy
- Elämänlaatu paranee
- Itsensä toteuttaminen ja uuden oppiminen
- Merkityksellisyys vahvistuu

Ikääntyneiden kulttuurihyvinvoinnin työryhmä

Maakunnallinen monialainen yhteistyö- ja koordinaatiorakenne

Tavoitteet ja tehtävät

Työryhmä kokoaa keskeiset toimijat yhteen, luo yhteistä suuntaa ja ymmärrystä sekä vahvistaa tiedonkulkua eri toimijoiden välillä. Se kehittää ja ylläpitää rakenteita, hyödyntää ikääntyneiden kokemuksia, tarpeita ja palautetta, tukee päätöksentekoa sekä seuraa kulttuurihyvinvointitoiminnan toteutumista, vaikuttavuutta, kehittämistarpeita ja rahoitusmahdollisuuksia koko Pohjois-Savossa.

Edustus: kunnat, taide- ja kulttuuritoimijat, hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelut (asiakasohjaus, kotihoito, yhteisöllinen asuminen, päivätoiminta) hyvinvointialueen hyte- ja osallisuus, etsivä vanhustyön verkosto, ikääntyneiden osallisuustoimijat (esim. järjestöt, Ikäneuvosto).

Ikääntyneen ääni mukaan suunnitteluun ja rakenteisiin

Pohjois-Savon hyvinvointialue
KUOPIO
MINIMI TANSSI TEATTERI
Lastu Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu

Kunta/aluekohtaiset työrukkaset

Paikallinen suunnittelu, toteutus ja kehittäminen

Työrukkaset tukevat ikääntyneiden osallisuutta ja kulttuuristen oikeuksien toteutumista omalla alueellaan. Ne vastaavat kulttuurihyvinvoinnin käytännön kehittämisestä tunnistamalla paikallisia tarpeita, keräämällä palautetta, suunnittelemalla ja toteuttamalla ikäystävällisiä kulttuurisisältöjä sekä kulttuurisen vanhustyön sisältöjä yhteistyössä. Työrukkaset yhteensovittavat resursseja ja toimivat tiedonvälittäjinä.

Edustus: kunnat, vanhusneuvostot, järjestöt, seurakunnat, taide- ja kulttuuritoimijat sekä hyvinvointialueen kotihoidon, asumispalveluiden, päivätoiminnan.

Työrukkasen tehtävät voidaan toteuttaa myös osana olemassa olevaa paikallista yhteistyörakennetta, kuten HYTE-työryhmää.

Lisääntynyt osallisuus ja merkitykselliset kohtaamiset arjessa.

IKO
KULTTUURIHYVINVOINTIA IKÄIHMISILLE

Pohjois-Savon hyvinvointialue
KUOPIO
MINIMI TANSSI TEATTERI
Lastu
Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu

Etsivän vanhustyön verkostot

Tavoittaminen, tunnistaminen ja ohjaaminen

Etsivän vanhustyön verkostoissa toimivat kohtaavat ikääntyneitä heidän omissa arkiympäristöissään sekä tunnistavat ikääntyneitä, jotka voisivat hyötyä myös kulttuuri- ja taidetoiminnasta, mutta eivät vielä osallistu siihen.

Verkoston toimijat voivat ottaa kulttuurihyvinvoinnin puheeksi, tarjota neuvontaa ja ohjausta sekä tukea ja kannustusta ikääntyneiden osallistumiseen kulttuurin ja taiteen pariin. Toiminnassa hyödynnetään monialaista yhteistyötä ja vahvistetaan yhteyttä paikallisiin kulttuurisisältöihin.

Toimijoita: Hyvinvointialueen asiakasohjaus, gerontologinen sosiaalityö ja geriatriset palvelut, järjestöt, diakoniatyö, kunnat.

Ikääntyneen tarpeet ja kiinnostuksen kohteet tunnistetaan ja osallistumisen polkuja löydetään.

IKÄ
KULTTUURIHYVINVOINTIA IKÄIHMISILLE

Pohjois-Savon hyvinvointialue
KUOPIO
MINIMI TANSSI TEATTERI
Lastu Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu

Kulttuuriluotsi- ja Kaikukorttitoiminta

Osallistumisen mahdollistaminen

Kulttuuriluotsit ja Kaikukortti madaltavat osallistumisen kynnystä sekä lisäävät kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta. Toiminta tukee kulttuuriin osallistumista tarjoamalla tietoa, kannustusta, seuraa ja tarvittaessa saattamista kulttuuritapahtumiin. Ikääntyneen kotiin vietävä kulttuuriluotsitoiminta (Kulttuuri kylässä) vahvistaa saavutettavuutta ja osallisuutta myös niille asiakkaille, joiden ei ole mahdollista liikkua kulttuuripalveluihin.

Kaikukortti vahvistaa erityisesti taloudellista saavutettavuutta ja mahdollistaa osallistumisen myös silloin, kun taloudellinen tilanne rajoittaa kulttuuripalvelujen käyttöä.

Mahdollisuus osallistua kulttuuriin omista lähtökohdista riippumatta

Pohjois-Savon hyvinvointialue
KUOPIO
MINIMI TANSSI TEATTERI
Lastu Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu

Kulttuurihyvinvointipalvelut ja -toiminnot

Palvelut, toiminta, osallistuminen, jatko-ohjaus ja kiinnittäminen

Esimerkkejä sisällöistä

Avoimet kulttuuritapahtumat, kulttuuriluotsitoiminta kunnissa, kulttuurisisältöiset ryhmät, ikääntyneiden palveluihin kohdennetut sisällöt, etäsisällöt

Ikäystävällisen kulttuuritapahtuman tarkistuslista

Auttaa ja muistuttaa huomioimaan etsivän kulttuurisen vanhustyön järjestelyissä

Osallistujien jatko-ohjaus ja kiinnittäminen

Kulttuuri- ja taidetoiminnan jälkeen asiakasta tuetaan kiinnittymää hänelle tarpeellisiin ja sopiviin palveluihin

- Sosiaali- ja terveyspalvelut, kulttuuri- ja taidepalvelut ja muu alueella toteutuva toiminta näkyvillä

Kohtaamisia, yhdessä kokemista ja jakamista sekä itsensä toteuttamista ja uuden oppimista.

Pohjois-Savon hyvinvointialue
KUOPIO
MINIMI TANSSI TEATTERI
Lastu Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu

Ikääntyneiden kohtaamisia taiteen ja kulttuurin äärellä 2738

”Kulttuuri ihmiselle on sama kuin jokapäiväinen ruoka. Antaa iloa elämään, ehkäisee vaivoja, aivot pysyvät terveinä koska tulee ajatuksia ja pohdittavaa”

Avoin palaute ikäystävälliseen kulttuuritapahtumaan osallistuneelta.

”Minä olen todella yksinäinen ja nämä käynnit piristivät.”

Ikääntyneen avoin palaute kotihoidon asiakkaille suunnatusta taiteilijan vierailusta

”-- juttu lensi vaikka osa ihmisistä oli alkuun tuntemattomia, yhteishenki oli huippuluokkaa kaikkien kesken, keskusteluja käytiin mukavassa ilmapiirissä niin ajankohtaisista asioista kuin menneistä arkipäivien elämän tavoista ja kulttuureista, Kiitos!”

Avoin palaute taiteilijan ohjaamaan Ystäväklubiin osallistuneelta.

IKO
KULTTUURIHYVINVOINTIA IKÄIHMISILLE

Pohjois-Savon hyvinvointialue

KUOPIO

MINIMI TANSSI TEATTERI

Lastu
Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu